

POM

PIET PIENTER EN BERT BIBBER

INTEGRAAL 10

MĀISUOKĀ

Bronnen voor dossier:

Bulté, Annemie: '60 jaar Piet Pienter en Bert Bibber. Pom (91) De oudste striptekenaar van Vlaanderen'.
In: *Humo*, 4 januari 2011.

Matthyssen, Kristin: 'Piet Pienter en Bert Bibber: "Tot het allerlaatste bleef papa worstelen met het leven"'.
In: *Gazet van Antwerpen*, 13 november 2019.

Smet, Jan en Horsten, Toon: *Vlaamse Reuzen*, Uitgeverij Vrijdag, Antwerpen, 2014.
Met dank aan Merho.

© 2022 Matsuoka/Standaard Uitgeverij
Franklin Rooseveltplaats 12, 2060 Antwerpen

Lay-out: Leuk Ontwerp!

Voor meer info:
www.standaarduitgeverij.be
info@standaarduitgeverij.be

Alle rechten van reproductie, vertaling en aanpassing
zijn uitdrukkelijk voorbehouden voor alle landen.

D/2022/0034/126 (regulier)
ISBN 978 90 02 27101 4

D/2022/0034/166 (luxe)
ISBN 978 99 03 25347 8

‘Avonturen, waar moet ge ze gaan zoeken?’ (Pom)

Toen *Humo*-journaliste Annemie Bulté in 2011, tijdens een van zijn laatste interviews, aan Pom vroeg: ‘U hebt bijna een eeuw geleefd, en veel zien veranderen,’ onderbrak Pom haar: ‘Zien? Wéten veranderen, ja. Ik kwam nooit buiten. Ik ben bijvoorbeeld nog nooit van mijn leven in een café geweest. Uitgaan interesseerde me niet. Bier of wijn lust ik niet. Dansen vond ik tijdverlies, ik ging liever direct met de meisjes wandelen in het donker (lacht).’

Toch sijpelde de wereld zijn strips binnen.

‘Ik doe niet aan politiek.’ (Pom)

Inderdaad, tekenaar Pom was een eenzaat die zich terugtrok op zijn werkkamer en, na zijn echtscheiding, in huisjes die nauwelijks door journalisten gevonden konden worden. Dat betekende echter niet dat hij geen toegang had tot de wereld rondom hem. Hij luisterde radio, keek naar de televisie en ontving de kranten *Grenz-Echo* en *Gazet van Antwerpen*. Of hij deze laatste ook las, vertelde hij aan stripkenner Jan Smet: ‘Voor de rest lees ik de gazet eigenlijk niet. Ik weet niets over de toestanden in ‘t land. Ik bekijk iedere avond de *Tagesschau*. In Duitsland ken ik ze allemaal. Maar hier ken ik geen één van die... idioten. Ik interesseer me doodgewoon voor niks en ik kom inderdaad niet buiten.’

Maar dat zou Pom zeker niet beletten om ogen en oren goed open te houden. Dat zou uit zijn strips blijken.

Pom was in 1950 begonnen met het illustreren van *De Week in Krabbels*, een soort politieke, satirische strip die de actualiteit volgde voor de krant *Het Handelsblad*, maar in het interview met Jan Smet vertelde hij ongegeneerd: ‘Daar was ik helemaal niet voor geschikt. Ik ben niet... Ik doe niet aan politiek. Het interesseert me niet

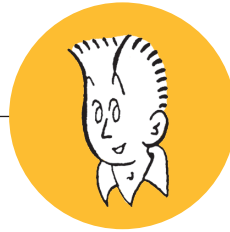
en iets wat me niet interesseert, kan ik ook niet. [...] Ik heb ‘t een paar jaar volgehouden. Ik was heel blij toen ik er eindelijk vanaf was. ‘t Was het ergste wat ik toen te doen had.’

Maar toen hij in 1951 met zijn stripreeks Piet Pienter en Bert Bibber voor datzelfde *Het Handelsblad* begon, zou hij toch gretig gebruikmaken van elementen uit de politieke actualiteit.

‘Die revolutie? Breekt zowat de eentonigheid.’ (Susan)

De jaren 50, 60 en 70 waren wankele tijden voor Zuid- en Midden-Amerikaanse regeringsleiders. Er kwamen zo’n twintigtal militaire junta’s aan de macht en de staatsgrepen volgden elkaar op in een verschroeiend tempo. Dat was ook Pom opgevallen en zo liet hij zijn helden getuige zijn van enkele revoltes en zelfs bijdragen tot een machtswissel. In het album *De Inca-schat der Cordillera* meren onze helden aan in Rio-de-la-dinges en reizen ze door naar de naburige republiek Salvaggio, waar in de hoofdstad Los Caramellos net een revolutie aan de gang is.

Enkele albums verder, in *El Rancho Grande*, verzeilen Piet Pienter en Bert Bibber in San Felipe,

gelegen ten oosten van het westen in het noorden van Zuid-Amerika, en, u raadde het al, waar net de 'ouwe tiran' Alonzo Hidalgo del Dinges afgezet is en vervangen door generaal Carioca.

Maar het is in de kleine republiek San Doremi in Midden-Amerika dat onze vrienden de meeste avonturen zullen beleven. Susan kent immers de president, Señor Tranquila, en die regeert al 35 jaar vredevol over zijn land. Tot generaal Carne de Cordero, de dictator van de naburige republiek Bombilla, roet in het eten komt gooien en San Doremi aan zijn kogelgordel wil rijgen. Dat probeert hij in *Avontuur in San Doremi*, *De Barbier van Bombilla*, *De Diktator van San Doremi* en ten slotte in *Operatie Diepvries*.

Pom had zijn eerste Zuid/Midden-Amerika-verhalen begin jaren 50 geschreven, toen zowel in Guatemala als Venezuela een militaire staatsgreep had plaatsgevonden. Zijn laatste schreef hij in 1979, toen in Nicaragua de Sandinisten, die deel uitmaakten van een socialistische guerrilla-beweging, aan de macht kwamen.

'Als ik zo'n superbom maak, loopt de hele wereld gevaar!!!' (professor Kumulus)

Kernproeven, die zowel door Amerika als door Rusland werden uitgevoerd, de oprichting van de militaire allianties NAVO (1949) en het Warschaupact (1955) en de oorlogen in Korea en Vietnam... Het waren explosieve lonten die in de jaren 50 de Koude Oorlog tussen Oost en West aanwakkerden.

In het vijfde album van de reeks, *De Diamantmijnen van Koningin Salami*, liet Pom het nieuwsagentschap 'Kwakkel' al over een geslaagde proefneming met de H12-bom berichten. Enkele albums later, in *Buldaarse Rhapsodie*, wil korporaal Bullebakski met atoomwapens van Bulderije een groot en machtig land maken, en in *De Anti-Zwaartekracht-Generator* worden de dubbel-

spion Angèle Antigèl en kameraad Krapulski door een 'ietwat oostelijk gelegen land' erop uitgestuurd om de uitvindingen van professor Kumulus te bemachtigen. Genoeg internationale frictie om het leven van Piet Pienter en Bert Bibber even ondersteboven te halen.

Hét 'Koude Oorlog-album' van Piet Pienter en Bert Bibber is ongetwijfeld *De Dubbel-Koolzure-Soda-Bom*, geschreven ten tijde van de Cubacrisis begin jaren 60. Door een uitvinding van professor Kumulus, hoe kan het ook anders, belanden onze vrienden in de Demokratische Arbeidersrepubliek, Susan zelfs in een kist.

Gelukkig voor Kumulus zijn er nog andere professoren die gevaarlijke zaken ontwikkelen en zo onze vrienden in de problemen brengen. Professor Ravioli heeft in *Bulderlachgas* een radioactief gas gefabriceerd – niet te verwarren met het lachgas van professor Kumulus – en dat is een gegeerd goedje, zowel voor het Oosten als voor het Westen.

Wanneer eind jaren 60 de spanning tussen Amerika en Rusland wat gede-escaleerd is, treedt een derde belangrijke speler op wereldschaal naar het voortoneel: China.

Het 'gele gevaar' wordt door Pom geïntroduceerd in *Het Straalgas-Mysterie*, en in *Het Geval 'Warwinkel'* zou de elektronische gedachtenlezer van professor Warwinkel weleens goed van pas kunnen komen voor de grote leider Lao Tsjing-Boem (lees: Mao-Tse-Toeng), om zijn doctrine in de hoofden van de mensen te prenten.

Maar de wapenwedloop tussen Rusland en Amerika zorgt in de jaren 70 nog altijd voor nerveuze momenten, en de superbrandstof van professor Kumulus zou de intercontinentale raketten van professor W. Van Bruin (naar de atoomgeleerde en ruimtedeskundige Wernher von Braun) weleens zeer efficiënt kunnen laten afvuren (*Superbrandstof en Pikante Saus*). Nog tweemaal in de albums van de jaren 70 tonen 'oostelijk gelegen

Scène uit
*De Dubbel-
Koolzure-
Soda-Bom.*

landen' interesse voor uitvindingen. Met het polarisatie-preparaat XX, uit het gelijknamige album, kan je door muren lopen. Niet zo interessant wanneer je muren opbouwt tussen landen natuurlijk.

Het vloeibare gas van professor Warwinkel in *Gedonder in Bommelheide* schakelt de wil en het bewustzijn uit, en dat wekt belangstelling bij zowel Amerika, China als Rusland.

'In een gezond dorp een gezonde vuilbak.' (burgemeester Moddergem)

Er is niet alleen de grote geschiedenis, er zijn ook de alledaagse zorgen en ergernissen. Die ventileerde Pom met plezier in Piet Pienter en Bert Bibber.

Dat werd hem niet altijd in dank afgenomen, zo vertelde zijn dochter Rose-Marie: 'Ik herinner me hoe de burgemeester aan onze deur kwam reclameren omdat papa de invoering van metalen vuilnisbakken – wat veel weerstand opriep bij de inwoners – in Piet Pienter en Bert Bibber had verwerkt (n.v.d.r. in *Het Straalgas-Mysterie*). De burgemeester voelde zich belachelijk gemaakt.'

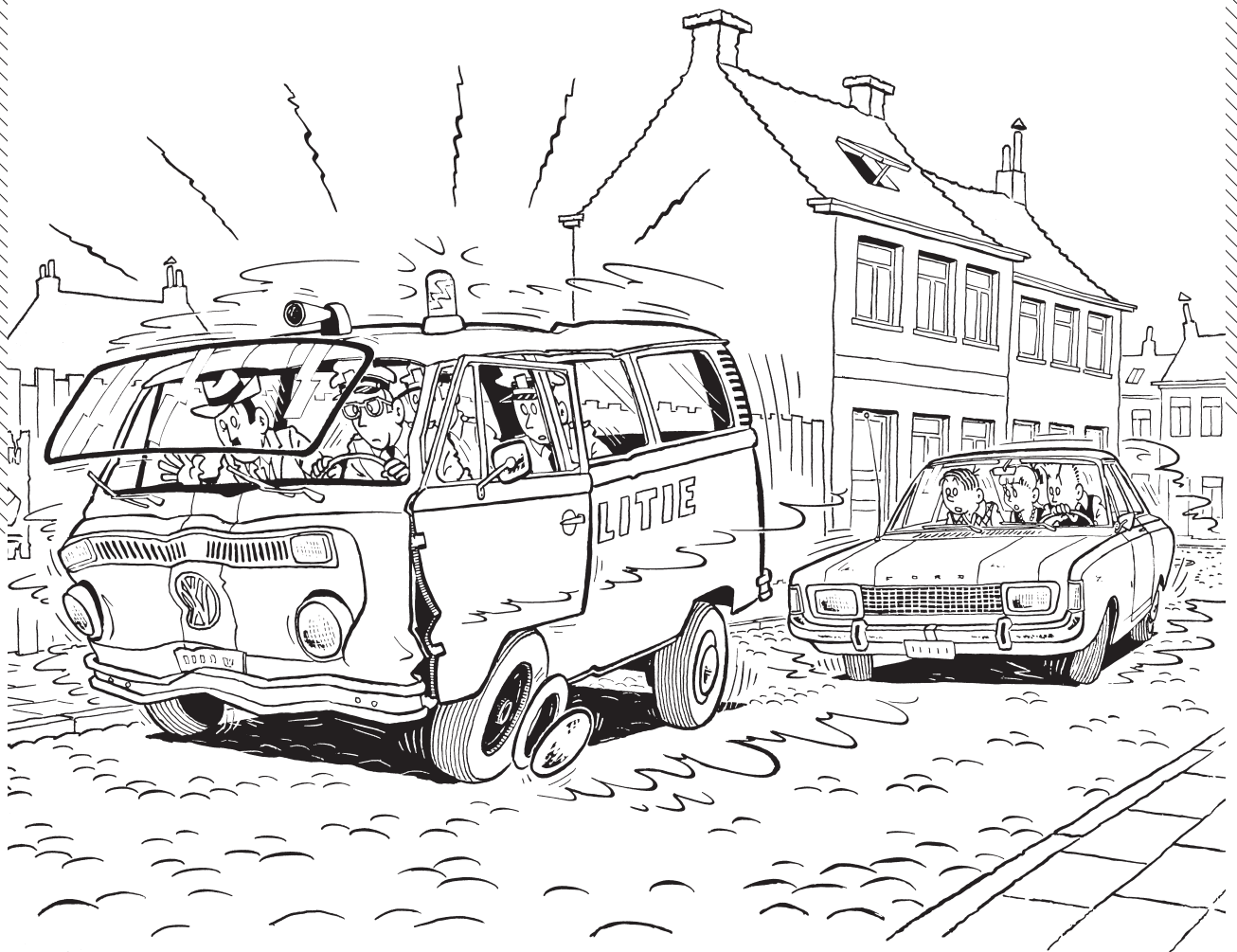
Een paar albums later, in *De Verborgene Schat*, kreeg de burgermeester prompt een standbeeld,

met naast hem een in brons gegoten vuilnisemmer en de odetekst 'Hij schonk zijn dorp een eenvoudige vuilnisemmer'.

Net zoals bij zijn collega's Sleen en Vandersteen was de fiscus bij Pom regelmatig kop van jut, met bijtende quotes als 'de fiskus zou niets laten liggen' (*El Rancho Grande*); "'Super" taks of gewone taks? Dertig liter "super" afperserij' (*Het Straalgas-Mysterie*); 'alle zaken waar geld mee gemoeid is, ruik ik op afstand. [...] want ik ben belastingontvanger' (*De Verborgene Schat*); 'Ik geef toch geen geld aan dieven? Betaalt u dan geen belastingen?' (*Vakantie in Pandora*).

Pom had oog voor maatschappelijke evoluties, zoals gezonder gaan eten (*Superbrandstof en Pikante Saus*), milieuverontreiniging (*Hypnose-Stralen*), de joggingrage (*Systeem Kleerkast*) of de strijd tegen de luchtvervuiling (*Intermezzo in Hamaj'Oewait*). Hij zag hoe mensen gebiologeerd waren door vliegende schotels (*Invasie uit het Heelal*), hoe de migrantenbevolking in Borgerhout toenam (*Intermezzo in Hamaj'Oewait* en *Vakantie in Pandora*), hoe rijkswacht en politie elkaars concurrenten waren (*De Erfenis van Nonkel Bibber* en *Susan bij de Knobbelgilde*), hoe de Aziatische griep toesloeg (*Bulderlachgas*) en hoe de cassetterecorder en de vrije zenders in het dagelijkse leven verschenen (*Hypnose-Stralen*).

ZANG KWINTET "DE LANGE ASEM."

Zangkwintet 'De Lange Asem'

'In wa veur ne wereld leven wij na?' zou je met Cois Backeljau kunnen zeggen wanneer, zoals in dit verhaal, gerespecteerde oudere burgers als een apotheker, een tandarts, een advocaat, een oud-bankier en een gepensioneerde ambtenaar bankovervallen beginnen te plegen. Een illustre vijftal heeft zich verenigd om een mooie hobby te beoefenen, namelijk optreden als een mannenzangkwartet met koorleider. Susan ontdekt echter dat de zangstonden slechts een dekmantel zijn om criminele activiteiten voor te bereiden. Ondanks haar 'pianolessen' (lees: karatelessen) wordt ze toch uitgeschakeld door het vijftal. Gelukkig wordt Susan door juffrouw Philomena Happelspijs teruggevonden, al is het ietwat verdoemd wachtend op een autobus. Susan lijdt namelijk aan een geheugenstoornis. Een 'pikuurken' van professor Kumulus doet wonderen en een bestelwagentje met twee kloosterzusters komt als uit de hemel gezonden.

Gladde jongen Jakobus Slurf (zie ook: *De Verborgene Schat*, *Hypnosepillen* en *Polarisatie-Preparaat XX*) krijgt een schitterende cameo en Pom fileert fijntjes de Belgische politiek in vier tekstballonnen.

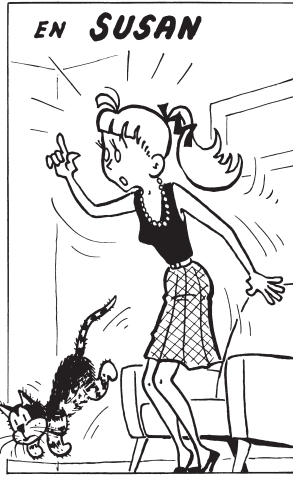
Voorpublicatie Gazet van Antwerpen
17 juli 1982 tot en met 2 november 1982

Eerste album-uitgave
uitgeverij De Vlijt
1982

Heruitgave
Standaard Uitgeverij
1997

**PIET PIENTER
BERT BIBBER**

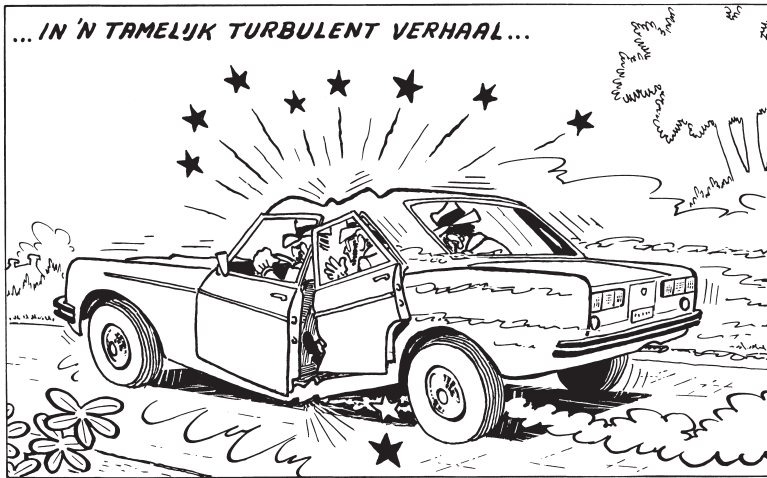
EN SUSAN

**PROFESSOR
KUMULUS**

**KOMMISSARIS KNOBBEL
(HEEFT TANDPUN EN
ANDERE ZORGEN...)**

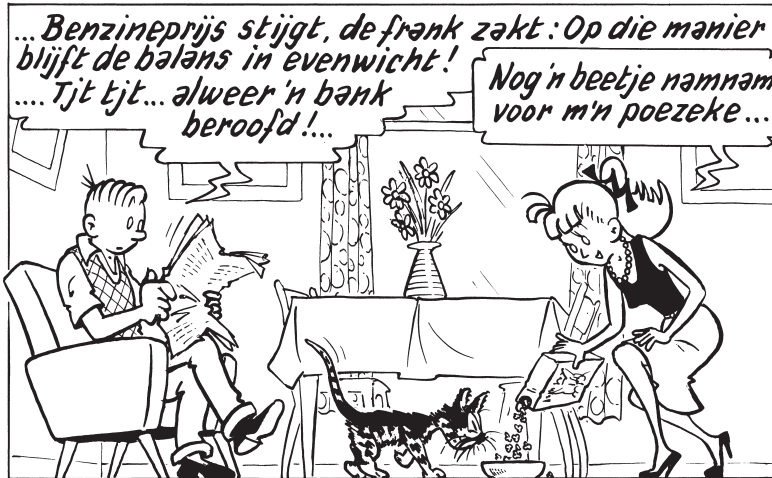
... IN 'N TAMELIJK TURBULENT VERHAAL ...

**ZANGKWINTET
"DE LANGE ASEM"**

EVENTUELE GELIJKENISSEN MET
BESTAANDE PERSONEN ZUN
LOUTER TOEVALLIG... (?)

**SUSAN HEEFT
'N VERLATEN
POESJE
OPGESCHARRELD
EN VERTROETELT
HET ZEER ...
TOT ERGERNIS
VAN
BERT BIBBER...**

*... Benzineprijs stijgt, de frank zakt : Op die manier blijft de balans in evenwicht!
... Tjt tjt... alweer 'n bank beroofd!...*

Nog 'n beetje namnam voor m'n poesjeke...

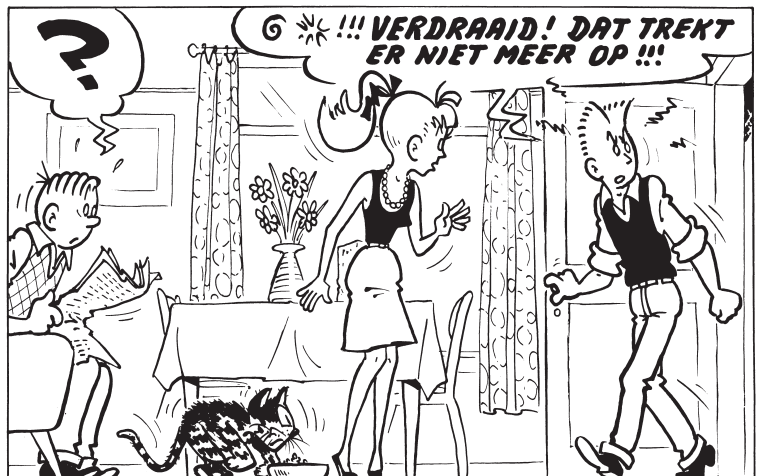
He! Dát is interessant!... 'n Filmteam van de TV komt hier draaien! Opnamen voor 'n gangsterfilm!...

Ze hoort me niet eens! Ik wou dat ik 'n poes was...

Is 't lekker m'n poezepoezeke?

M'n harteke!

?

6 !!! VERDRAID! DAT TREKT ER NIET MEER OP !!!

MARIE HUANA

Marie Huana

'Een uitgekookt loeder!' Zo typeert commissaris Knobbel de dievegge Marie Huana. Dat is maar een van haar vele talenten. Marie Huana is intelligent, sluw, een meesteres van vele vermommingen én een uitstekende kok. Laat dat laatste nu haar sterkste troef zijn in een avontuur waarin ballonnen als criminele wapens worden ingezet.

Geheel toevallig wordt ook een BV slachtoffer van Marie Huana's ontvoeringen: de toenmalige premier Wilfried Martens. Maar wanneer er voor hem losgeld gevraagd wordt, besluiten zijn mede-kabinetsleden, waaronder Willy De Clercq en Herman De Croo, dat er dringend bezuinigd moet worden. Martens wordt teruggestuurd als een 'monster zonder waarde'.

In de Dulwich Picture Gallery in Londen hangt een schilderij van Rembrandt dat spottend ook wel de 'meeneem-Rembrandt' wordt genoemd omdat het zo vaak gestolen werd, de laatste keer in 1983. Daarom dat de kabinetsleden liever vijftig miljoen zouden betalen voor een Rembrandt dan voor hun eerste minister.

Voorpublicatie Gazet van Antwerpen

10 september 1983 tot en met 27 december 1983

Eerste album-uitgave

uitgeverij De Vlijt

1983

Heruitgave

Standaard Uitgeverij

1997

SUSAN , PIET PIENTER...

EN BERT BIBBER...
(ZIE PJL)

MET MENEER FOPPENHEIMER...

EN NATUURLIJK : KOMMISSARIS KNOBBEL...

EN Z'N KNOBBELMANNEN...
"U KUNT ZE GEEN DAG MISSEN."

... MAAR IN DE HOOFDROL : MARIE HUANA

'N TITEL TE VINDEN IS STEEDS 'N MOEILUKE ZAAK ! DOCH... RANGEZIEN HET HIER OVER MARIE HUANA GAAT ... EN NIET OM PHILOMENA HAPPELSPUS ... NOEMEN WE DIT VERHAAL KORTWEG...

"MARIE HUANA"

Dát vind ik gemeen!...

'N SCHONE ZOMERDAG...

'n Fijn weerke!...

Wat zoekt gij daar?

'n Klavertje-vier!

... 'n Klavertje-vier brengt geluk! Wist gij dat niet?

O ja... natuurlijk!...

Hola! Er komt 'n onweer op!... We moeten opramen!

Niks...

EVEN LATER... ... En daarmee is het weer alweer om zeep!...

Schone liedjes duren niet lang...

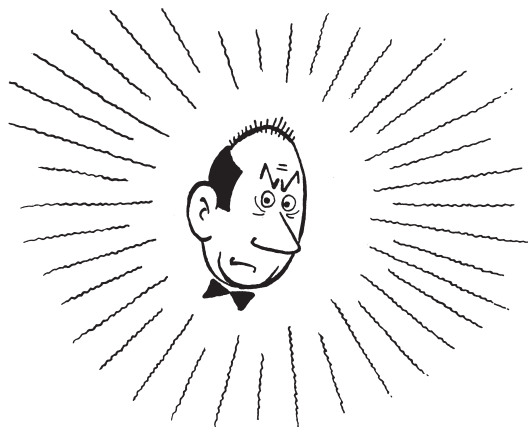
HYPNOSE- STRALEN

Hypnose-Stralen

Die arme professor Hilarius Warwinkel! Hij heeft eindelijk eens een uitvinding gedaan die de wereld – en vooral zichzelf – zal vooruithelpen, namelijk de anti-drankzucht-zender die er door hypnosestraling voor moet zorgen dat zijn alcoholverbruik nihil wordt. Maar er is een 'bozerik', of moeten we eerder zeggen een Botterik, die misbruik van de uitvinding wil maken. Inderdaad, bouwaannemer Dzie-Ef-Bie, zeg maar J.F.B., Botterik – die we nog kennen van *Hokus-Focus-Flits* – ziet in volle verkiezingsstrijd politiek voordeel in de uitvinding. Want wat is er heerlijker dan de geesten van de mensen te beïnvloeden met allerlei beloftes die je nooit zal waarmaken en zo verkozen te worden? Klinkt als de Belgische politiek?

Botterik lijkt te slagen in zijn opzet, maar dat is buiten professor Kumulus gerekend, want die heeft er een extra dagtaak bij gekregen: zijn vriend en collega Warwinkel behoeden om nog uitvindingen te doen. En kippengaas en een hoed zullen hem daarbij helpen.

Voorpublicatie Gazet van Antwerpen

15 november 1984 tot en met 2 maart 1985

Eerste album-uitgave

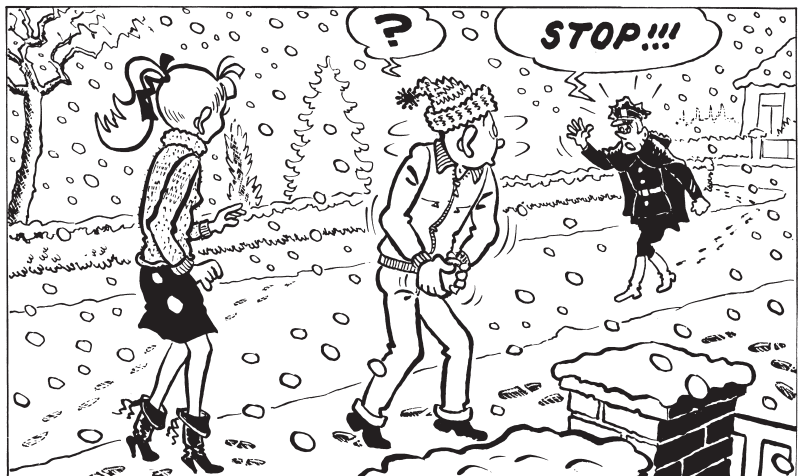
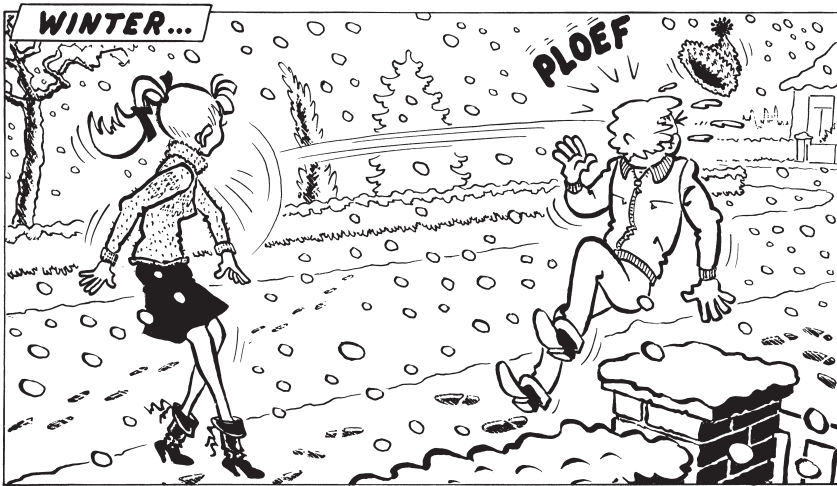
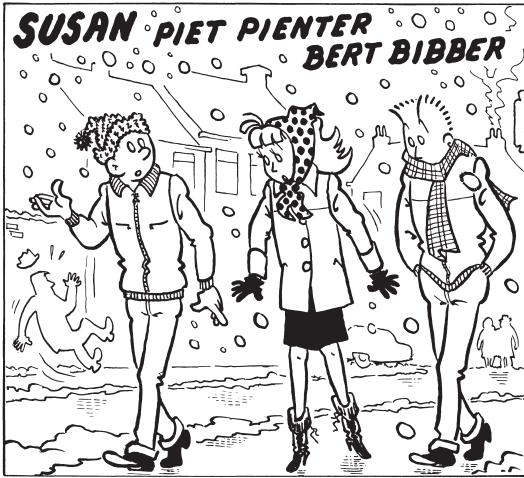
uitgeverij De Vlijt

1985

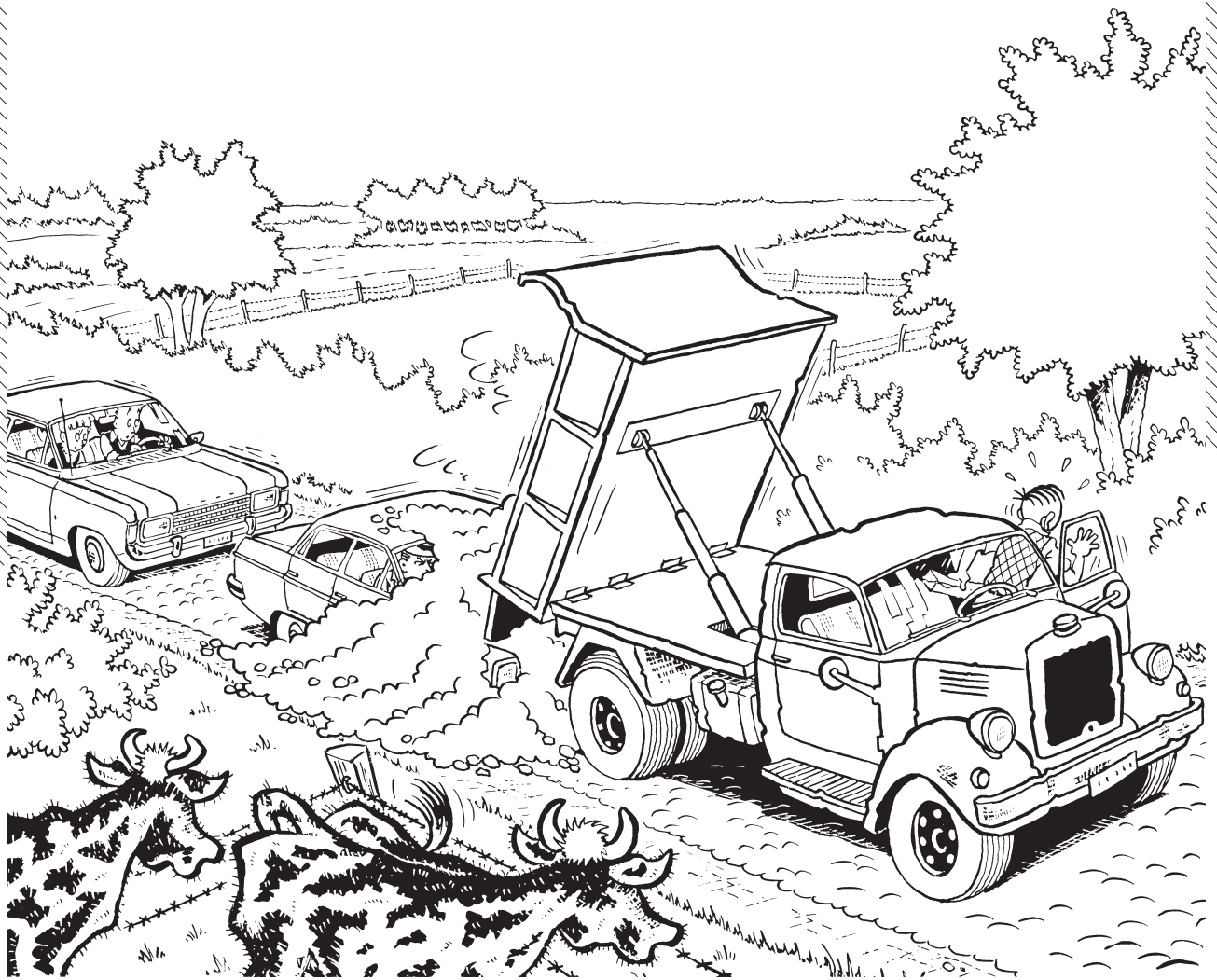
Heruitgave

Standaard Uitgeverij

1996

SYSTEM KLEERKAST

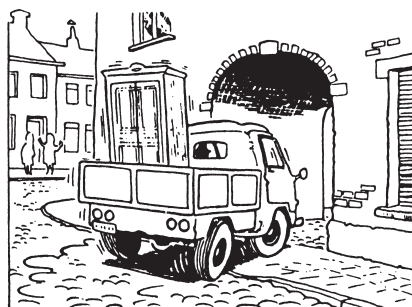

Stysteem Kleerkast

'De goeie ouwe baas! Dat is lang geleden', roept Piet enthousiast wanneer hij een interview met professor Snuffel op televisie ziet. Inderdaad, het is al 19 albums geleden dat onze vrienden nog eens een avontuur met de bekende archeoloog hebben beleefd (*De Diadeem van Swaba*). Dit keer gaan ze niet met de professor op een exotische, maar o zo mysterieuze locatie op zoek naar een archeologische schat. In dit verhaal brengt Snuffel het avontuur naar het wat saaie België, in de vorm van een kostbaar beeldje van de legendarische prinses Naila.

De Amerikaanse geld- en kunstverzamelaar én miljardair J.R. Chewing heeft ook de televisie-uitzending gezien en wil het beeldje kopen. Professor Snuffel wil echter het beeldje bewaren in een museum en dat is niet naar de zin van Chewing. Hij schakelt zijn goede vriend Blinkstein (zie onder andere *De Zaak Blinkstein*) in.

De vette knipoog in de naam van de Texaanse oliemagnaat J.R. Chewing naar het hoofdpersonage J.R. Ewing uit de toen populaire serie Dallas is overduidelijk.

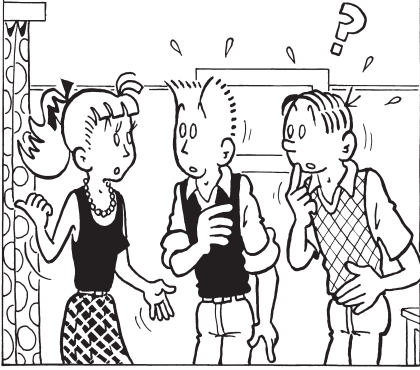

Voorpublicatie Gazet van Antwerpen
22 september 1986 tot en met 8 januari 1987

Eerste album-uitgave
uitgeverij De Vlijt
1986

Heruitgave
Standaard Uitgeverij
1995

**SUSAN PIET PIENTER
EN BERT BIBBER...**

**ALS EREGAST...
PROFESSOR
EUSEBIUS SNUFFEL**

**ALS ONGEWENSTE
GAST...
J.B. BLINKSTEIN**

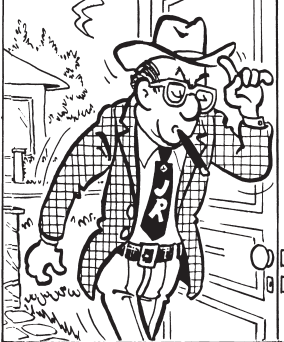

**... MET ONDERSTAANDE
RARE GASTEN...
(n Beetje lichtschuw,
vandaar: Geen namen)**

**'N BUITENLANDSE GAST
UIT HET BUITENLAND...**

J. R. CHEWING!

**EN NATUURLIJK: DEZE TOFFE
GASTEN... IN...**

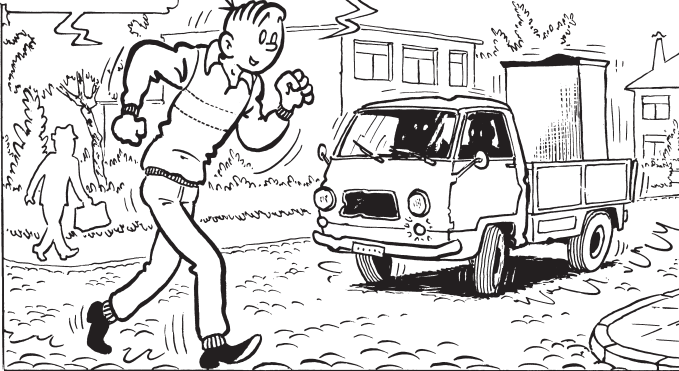
**"SYSTEM
KLEERKAST"**

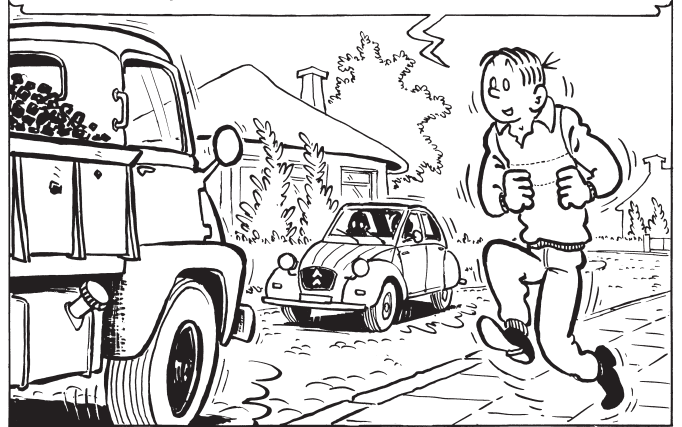
BERT BIBBER HEeft 'N NIEUWE HOBBY...

**...Een twee,
een twee...**

Hophop...

Dat doet goed! Beweging! Frisse lucht...

...Diep ademhale..?!..uch uch!...

